

Ο ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

-Άγιος Βασίλης έρχεται από την Καισαρεία...

Όλη η Γειτονιά άντηχοῦσε ἀπ' τὰ χαρμόσυνα κάλαντα, πὸν τραγουδοῦσαν τὰ παιδάκια τὴν παραμονὴ τῆς πρωτοχρονιάς. Καὶ τὸ βράδυ, μαζεμένη γύρω στὸ τζάκι ἡ οἰκογένεια τοῦ παπα - Θύμιου, καμάρωνε τὰ δῶρα, πὸν χάρισε ὁ ἕνας στὸν ἄλλο, καὶ περίμενε τὴν ὥρα τῆς βασιλόπιτας.

Ὁ Γιώργος, μαθητὴς τῆς πέμπτης τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ἐπάνω κάτω ἔντεκα χρονῶ, κρατοῦσε στὰ χέρια του ἓνα χρυσοδεμένο βιβλίο καὶ τὸ στριφογύριζε ἀπ’ ὅλες τὶς μεριές καὶ ξεφύλλιζε τὶς εἰκόνες του. Καὶ ἡ Μαρία, ἓνα χρόνο μικρότερη, κρατοῦσε καὶ χάιδευε καὶ καμάρωνε μιὰ πανώρια κούκλα.

Καὶ πάλι ἀντήχησαν στὴ γειτονιά οἱ χαρούμενες φωνές τῶν παιδιῶν

- Ἅγιος Βασίλης ἔρχεται ἀπὸ τὴν Καισαρεία.

- Ποῦ εἶναι ἡ Καισαρεία, μπαμπά; ρώτησε ἡ Μαρία.

- Εἶναι πέρα στὴν Ἀνατολή, παιδί μου. Μὰ τὴ λένε Καισάρεια καὶ ὄχι Καισαρεία.

- Καὶ γιατί τὰ παιδιά τὴ λένε ἔτσι;

- Γιατὶ ἔτσι ταιριάζει καλύτερα στὸ τραγούδι τους. Μήπως θέλετε νὰ σᾶς πῶ τὴν ἱστορία τοῦ Αἰ - Βασίλη; Ἐτσι θὰ περάση καὶ ἡ ὥρα, ὅσο νὰ κόψωμε τὴ βασιλόπιτα.

Χαρούμενα τὰ παιδιά τριγύρισαν τὸν παπα - Θύμιο. Ἡ παπαδιά ἔριξε κι ἄλλα ξύλα στὴ φωτιά, ἔδωσε σ’ ὅλους ἀπὸ ἓναν κουραμπιέ κι ὁ παπὰς ἄρχισε τὴν ἱστορία.

-“Όπως σᾶς εἶπα καὶ πρωτότερα, ἡ Καισάρεια εἶναι βαθιὰ στὴν Ἀνατολή, σὲ μιὰ χώρα ποὺ τὴ λένε Καππαδοκία. Ἐκεῖ γεννήθηκε ὁ Ἀι - Βασίλης τριακόσια τριάντα χρόνια ὕστερ’ ἀπ’ τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ. Οἱ γονεῖς του, ὅπως οἱ περισσότεροι πατριῶτες του, ἦταν εἰδωλολάτρες. Ἡ μητέρα του, ἡ Ἐμμέλεια, ἦταν μιὰ σπάνια γυναίκα κι ἔδωσε στὸ παιδί της πολὺ καλὴ ἀνατροφή. Πόσα χρωστοῦμε ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ στὴν καλὴ αὐτὴ μητέρα!

Ὅταν μεγάλωσε ὁ Βασίλειος, πῆγε στὴν Ἀθήνα νὰ σπουδάσει κι ἐκεῖ γνωρίστηκε μὲ τὸν Ἅγιο Γρηγόριο. Ἐγινε στὴν ἀρχὴ δικηγόρος. Στὴν πατρίδα του ἦταν καὶ δάσκαλος μερικὰ χρόνια. Ἀλλὰ οὔτε τὸ ἓνα οὔτε τὸ ἄλλο ἐπάγγελμα τοῦ γέμιζε τὴν ψυχὴ.

Μὲ τὸ δυνατό του μυαλὸ εἶδε, πὼς ἡ νέα θρησκεία τοῦ Χριστοῦ ἦταν καλύτερη ἀπ’ τὴν παλιά. Ἐβλεπε κάθε μέρα νὰ κυνηγοῦν τοὺς Χριστιανοὺς καὶ νὰ τοὺς βασανίζουν. Ὁ αὐτοκράτορας ἦταν κι αὐτὸς εἰδωλολάτρης καὶ δὲν ἤθελε νὰ πληθαίνουν οἱ Χριστιανοί.

Ἡ ψυχὴ τοῦ Βασιλείου δὲ μπορούσε νὰ ὑποφέρη τὶς ἀδικίες αὐτές. Σὲ ἡλικία 27 χρονῶν ἔγινε Χριστιανός, μοίρασε ὅλη τὴν περιουσία του στοὺς φτωχοὺς καὶ ξεκίνησε νὰ γυρίσει κι ἄλλους τόπους, νὰ γνωρίσει κι ἄλλους Χριστιανοὺς, ν’ ἀγωνιστῇ κι αὐτὸς γιὰ τὴ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ.

Θέλοντας νὰ ἰδῇ μὲ τὰ μάτια του τὰ μέρη, ποὺ γεννήθηκε κι ἔζησε ὁ Χριστός, ταξίδεψε στὴν Αἴγυπτο, τὴν Παλαιστίνη, τὴ Συρία, τὴ Μεσοποταμία. Στὴν Αἴγυπτο γνώρισε καὶ τὸν Ἅγιο Ἀντώνιο.

Βλέπω στὰ μάτια σας, παιδιά μου, ν' ἀναγαλλιᾶζή ἡ ψυχὴ σας ἀκούοντας τὰ ταξίδια αὐτά, σὰ νὰ τὰ ζηλεύετε. Μὰ λέτε, πὼς ἦταν εὐχάριστα τὰ ταξίδια αὐτά; Ἐκεῖνον τὸν καιρὸ οὔτε σιδηρόδρομοι ὑπῆρχαν, οὔτε ἀτμόπλοια, οὔτε αὐτοκίνητα. Μὴν ξεχνᾶτε, πὼς οὔτε χρήματα εἶχε πιά ὁ Βασίλειος. Μὴν ξεχνᾶτε καὶ πόσο κυνηγούσανε παντοῦ τοὺς Χριστιανούς καὶ, θὰ καταλάβετε πόσο βασανισμένο ἦταν αὐτὸ τὸ μεγάλο ταξίδι τοῦ Βασιλείου.

Σ' ἓνα ἄλλο του ταξίδι στὸν Πόντο, ποὺ εἶχε κι ἓνα πατρικό του κτῆμα, ἀποφάσισε νὰ ζήσει κάμποσον καιρὸ στὴν ἐρημιᾶ, μόνος του σὰν καλόγερος. Διάλεξε μιὰ τοποθεσίᾳ ἡσυχῇ· καὶ τερπνὴ κι ἀφοσιώθηκε στὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ.

Ἀκοῦστε, πὼς περιγράφει ὁ ἴδιος σ' ἓνα γράμμα στὸ φίλο του Γρηγόριο, τὸν τόπο ποὺ διάλεξε νὰ ζήσει:

-«Ἀφοῦ ἀπελπίστηκα πιά ὅτι θὰ μ' ἀκολουθήσεις, ζήτησα καταφύγιο ἐδῶ, στὸν Πόντο. Καὶ ὁ Θεὸς μ' ὁδήγησε σ' ἓναν τόπο, ποὺ μ' εὐχαριστεῖ πάρα πολύ.

Θυμᾶσαι καμιά φορά, πὺν παίζοντας πλάθαμε μὲ τὴ φαντασία μας ὁμορφες τοποθεσίες; Τέτοιο εἶναι καὶ τὸ μέρος πὺν ζῶ σήμερα. Εἶναι ἓνα ψηλὸ βουνὸ σκεπασμένο ἀπὸ πυκνὸ δάσος. Ἐδῶ κι ἐκεῖ τρέχουν κρύα καὶ κατακάθαρα νερά. Στὰ πόδια τοῦ βουνοῦ εἶναι μιὰ πεδιάδα, πὺν ποτίζεται ἄφθονα ἀπὸ τὰ νερά αὐτά. Στὴν πεδιάδα αὐτὴ μόνα τους ἔχουν φυτρώσει ὅλων τῶν λογίων τὰ δέντρα καὶ τόσο πυκνά, πὺν καμιά φορά δυσκολεύεται κανένας νὰ περάσει. Μπροστὰ στὴν τοποθεσία αὐτὴ δὲν εἶναι τίποτε τὸ νησι τῆς Καλυψῶς, πὺν τόσο θαύμασε τὴν ὁμορφιά του ὁ Ὅμηρος». Πολλοὶ φίλοι του πηγαῖνανε νὰ τὸν ἰδοῦν στὴν ἐρημικὴ ζωὴ του· πῆγε κι ὁ Γρηγόριος, μὰ πολὺ λίγο ἔμεινε μαζί του, γιατί δὲν τοῦ ἄρεσε ἡ ζωὴ τῆς ἐρημιᾶς.

Ἀλλὰ κι ὁ Βασίλειος ἀναγκάστηκε ν' ἀφήσει τὴ μοναχικὴ ζωὴ· Οἱ διωγμοὶ τῶν Χριστιανῶν ἐξακολουθοῦσαν ἀγριότεροι καὶ ἡ ἐξάπλωση τῆς νέας θρησκείας τοῦ Χριστοῦ κινδύνευε νὰ σταματήσει· Ὁ αὐτοκράτορας Ἰουλιανὸς προστάτευε μὲ φανατισμὸ τὴν εἰδωλολατρεία.

Γύρισε στὴν πατρίδα του ὁ Βασίλειος καὶ χειροτονήθηκε παπᾶς, τὸν ἴδιο σχεδὸν καιρὸ μὲ τὸ Γρηγόριο. Μὲ τὴ ρητορικὴ του δύναμη ἔδωσε θάρρος στοὺς κατατρεγμένους Χριστιανούς καὶ μὲ τὴν ἀπλὴ καὶ φιλόνηρωπη ζωὴ του ἔδωσε τὸ καλύτερο παράδειγμα τοῦ ἀληθινοῦ χριστιανοῦ. Καὶ ὅταν ἓνας μεγάλος λιμὸς ξαπλώθηκε σ' ὅλη τὴν Καππαδοκία καὶ τὸν Πόντο, ὁ Βασίλειος τρέχοντας παντοῦ,

μάζεψε βοηθήματα από τούς πλούσιους καὶ μοίραζε στοὺς φτωχοὺς καὶ παρηγοροῦσε τοὺς δυστυχισμένους, θυσιάζοντας καὶ τὴ λίγη περιουσία, ποὺ τοῦ εἶχε ἀπομείνει.

Σὲ ἡλικία σαράντα χρονῶν, ὁ Βασίλειος ἔγινε Ἐπίσκοπος Καππαδοκίας καὶ ἔμεινε πάντα ὁ πατέρας τοῦ λαοῦ καὶ ὁ φίλος τῶν δυστυχισμένων. Φορώντας πάντα τὸ ἴδιο ράσο καὶ τρώγοντας μόνο ψωμὶ καὶ χόρτα, ἐξοικονομοῦσε ὅ,τι χρειαζόταν γιὰ τοὺς φτωχοὺς καὶ ἔχτισε στὴν Καισάρεια μεγάλο νοσοκομεῖο καὶ πτωχοκομεῖο. Κι ἔτσι ὅλος ὁ βίος του ἦταν ἓνα πολύτιμο στήριγμα τῆς χριστιανοσύνης.

Ὁ νέος αὐτοκράτορας Οὐάλης - ἐχθρὸς καὶ αὐτὸς τοῦ Χριστιανισμοῦ ἔστειλε στὴν Καισάρεια ἓναν ἀξιωματικό, τὸ Μόδεστο, γιὰ νὰ φοβίση τὸ Βασίλειο καὶ νὰ τὸν ἀναγκάση νὰ πάψῃ τὸ κήρυγμά του καὶ τὶς φιланθρωπίες του.

Ατάραχος ἔμεινε ὁ Βασίλειος στὶς φοβέρες τοῦ ἀξιωματικοῦ.

-Πῶς, τοῦ λέει αὐτός, δὲ φοβᾶσαι τὴ δύναμή μου;

-Καὶ γιατί νὰ τὴ φοβηθῶ; ἀπάντησε ὁ Βασίλειος. Τί μπορείς νὰ μοῦ κάμης;

-Τί μπορῶ νὰ σοῦ κάμω; Ὅλα εἶναι στὴν ἐξουσία μου. Μπορῶ νὰ δημέψω τὴν περιουσία σου, μπορῶ νὰ σ' ἐξορίσω, μπορῶ νὰ σὲ βασανίσω, μπορῶ ἀκόμη καὶ νὰ σὲ θανατώσω.

-Μὲ τίποτε ἄλλο νὰ μὲ φοβερίσης, γιατί αὐτὰ δὲν τὰ φοβοῦμαι. Τὴ δήμευση δὲν τὴ φοβοῦμαι, Γιατὶ δὲν ἔχω τίποτε ἄλλο ἀπὸ δυὸ τριμμένα ράσα καὶ λίγα βιβλία. Τὴν ἐξορία δὲν τὴ φοβοῦμαι, γιατί ὅλη τὴ γῆ τὴ θεωρῶ πατρίδα μου. Τὰ βάσανα δὲν τὰ φοβοῦμαι, γιατί τὸ σῶμα μου εἶναι τόσο ἀδύνατο, ὥστε θὰ νεκρωθῇ, πρὶν προφτάσης νὰ τὸ βασανίσης. Καὶ τέλος, δὲ φοβοῦμαι τὸ θάνατο, γιατί αὐτὸς θὰ μὲ φέρῃ συντομώτερα κοντὰ στὸ Θεό.

-Ποτὲ δὲν ἄκουσα τέτοια λόγια, ἀποκρίθηκε ὁ ἀξιωματικὸς μὲ ἀληθινὴ κατάπληξη.

-Γιατὶ καὶ ποτὲ δὲν ἀπάντησες ἀληθινὸν Ἐπίσκοπο. Ἐμεῖς εἴμαστε ἡσυχοὶ καὶ ταπεινοί, ὄχι μοναχὰ μπροστὰ στὸ βασιλιά, ἀλλὰ καὶ στὸν τελευταῖο ἄνθρωπο. Ἄμα ὅμως πρόκειται γιὰ τὴν πίστη μας στὸ Θεό, οὔτε τὴ φωτιὰ φοβόμαστε, οὔτε τὸ σπαθί, οὔτε τὰ ἄγρια θηρία· αὐτὰ τὰ θεωροῦμε διασκέδαση. Αὐτὰ ἄς μάθῃ ὁ αὐτοκράτορας μιὰ γιὰ πάντα.

Τέτοιος, εξακολούθησε ὁ παπα - Θύμιος, ἦταν, παιδιά μου, ὁ σπάνιος αὐτὸς Ἐπίσκοπος. Καὶ μὲ τὸ ἀσθενικό του σῶμα καὶ μέσα σὲ πολλές κακουχίες αὐτὸς εξακολούθησε νὰ περιοδεύῃ παντοῦ, νὰ ἐλεῇ τοὺς δυστυχισμένους, νὰ παρηγορῇ τοὺς θλιμμένους, νὰ δίνῃ θάρρος στοὺς βασανισμένους Χριστιανούς.

Κι ἀπὸ τοὺς κόπους καὶ τὶς στερήσεις πέθανε σὲ ἡλικία πενήντα χρονῶν, τὴν ἡμέρα τῆς πρωτοχρονιάς.

Ὅλος ὁ τόπος ἔχασε τὸν πατέρα του καὶ τὸν προστάτη του. Χιλιάδες ἀπ' ὅλη τὴν ἐπαρχία ἔτρεξαν στὴν κηδεία του. Χριστιανοὶ καὶ Ἰουδαῖοι καὶ εἰδωλολάτρες ἔκλαψαν μαζί τὴν ἡμέρα αὐτή. Ἀπὸ τὸν πυκνὸ συνωστισμό πολλοὶ βρῆκαν τὸ θάνατο κι οἱ ἄλλοι τοὺς καλοτύχιζαν, ποὺ πέθαναν μαζί μὲ τὸ Βασίλειο.

-Καὶ τώρα, παιδιά μου, εἶπε τελειώνοντας ὁ παπα - Θύμιος, ἃς ζητήσωμε τὴν εὐχὴ τοῦ Ἀι - Βασίλη καὶ ἃς κόψωμε τὴ βασιλόπιτα γιὰ τὴν καλὴ χρονιά.

Από το αναγνωστικό της Ε' Δημοτικού, 1966